

zLOMky

3/08

Pravidelný
obřtastník Ligy
otevřevných
muřů. o.s.
www.ilom.cz

LOM, organizace pro muře, kteří o sobě přemřšleji

EDITORIAL

Martin Jára

Znáte to? Brouzdáte po netu a nějak nemřžete přestat. Nebo se začtete do knihy - se stejným výsledkem. Třetiv newsletter LOMu v roce 2008 respektuje, že březen je oficiálně mřsícem knihy a internetu. Proto předáváme tipy na pár knih, které inspirují muře, ať už jim je třináct nebo šedesát. Ale muři dnešní muři nejen čtou. Oni i piší. Svědčí o tom další přispěvek do rubriky „Muřská kajuta“, která si upevňuje své místo v časopise Aperió. Březen i LOMiv newsletter mají ještě jednu společnou linku, tu učitelskou. Víte to? 28. se narodil J.A.Komenský, a proto se slaviv Den učitelů. I učitelek, jistě. Nicméně pro LOM je to příležitost otevřiv téma muřské. Ve školství totiž chybějí muři. Nebo ne? Nepřimo se k tomu vyjadřuje anglický gentleman [zde](#) a přimo naše tisková zpráva. Prostě chceme, aby muři nejen četli a psali, ale i pečovali a vychovávali. Co myslíte? Napište nám. A já se loučim a vracim se ke knize, která mne chytla...

Josef Petr

MUŘSKÉ ČTIVO

Na začátku března proběhlo další setkání Prařské otevřevné skupiny pro muře, **ProM**.

Sešli jsme se, abychom si povídali o tom, které knihy, básně, texty či příběhy nás kdy zaujaly. Celou polovinu setkání jsme navíc věnovali četbě těch „svých“ knih, při svíčkách a s portským vínem. Přišli jsme na to, že nikdo z nás nikdy netrávil podobně romantickou chvíli jenom s muři. Také jsme zjistili, že v každém věku potřebuje kluk a muř číst o něčem jiném a témata, autoři i knihy se nám vzácně a překvapivě shodují.

Dětskému věku dominovaly napínavé, tajemné, záhadné a strašidelné příběhy plné dobrodružství a dálek, ale také děsivých obrazů, smrti a jiných „tabu“ témat.

V věku dospělém se projevila touha po duchovních příbězích, poznání kouzel každodennivho života a soubojích, které jsou spiv vnitřní než vnějšiv.

Pro inspiraci i pro srovnání předkládáme seznam knih, z nichž jsme kdy „čerpali sílu“:

Jako kluci: Foglar!!!, Encyklopedie – dinosauři, auta, věda a technika, lidské tělo, vesmír, Čtyřlístky, Diogénes v sudu, Dětská bible, Karel May, Bigglesova dobrodružství, Knížky o záhadách, Žáci Kopyto a Mňouk, Malý princ, Pán Prstenů

Jako muři: Robert Bly - Železný Jan, Král Panna, Andrzej Sapkowzski – Zaklínač, Richard Bach – Racek, Most přes Navřdy, Paulo Coelho – Alchymista, H.Hesse Otfried Preussler – Čarodějív učeň (velice sugestivně zfilmoval K.Zeman), Scott Peck – Nevyšlapanou cestou, E.Fromm – Mít nebo Být, Strach ze svobody, aj., Benjamin Hoff – Pů a Tao, Prasátko a Tao, Roald Amundsen - Můj život polárního badatele, Severozápadní průjezd, aj., A.Jirásek – Psohlavci, W. Saroyan – Tracyho tygr, Larry Crabb – Adamovo mlčení, J.Eldridge – Pozor, srdce muře!, K.H.Mách-Máj, J.A.Komenský – Labyrint světa a ráj srdce, Alexandr Isajevič Solženicyn – Souostroviv Gulag, Jeden den Ivana Denisoviče, Písničkáři – Vysockiv, Kryl, Nohavica..., Prokletiv básníci - Arthur Rimbaud, Paul Verlaine, Charles Pierre Baudelaire, Jack London – Tulák po hvězdách, Forest Carter – Škola malého stromu, Jean Gion – Muř, který sázel stromy, Lois Crislerová – Život s vlky, Per Petterson – Jít krásť koně, Bohuslav Reynek, Jack Kerouac, Jan Zábrana, Jakub Deml, Zbyněk Hejda a mnoho dalších ...

Chybiv Vám v seznamu ta Vaše kniha? Napište [nám!](#)

SLAVME MUŽE VE ŠKOLÁCH

Dne 28.3 slavíme na počest Jana Ámose Komenského Den učitelů. Také i učitelek, které z 99,9 procent (ČSÚ, Zaostrěno na muže a ženy, 2007) u nás v roce 2006 zabezpečovaly výchovu a vzdělávání našich dětí v mateřských školách. Na středních školách se situace mění, 42 % pedagogického sboru tvoří muži.

Jak na genderovou disbalanci reagují instituce? ptá se Václav Šneberger z neziskové organizace Liga otevřených mužů. A zdůrazňuje, že je zde velký prostor pro projekty jednotlivých školských zařízení i státních orgánů.

Mnoho výzkumů a (zejména v rámci EU) a statistická realita totiž upozorňuje na to, že ve školách chybí muži. Klasickým argumentem je, že výdělky zde pro ně nejsou dostatečné.

Liga otevřených mužů provedla pilotní sondu mezi muži pracujícími ve školství a výsledky jsou zarážející! Jako nejčastější potřebu vyjadřovali muži možnost se seberealizovat, peníze hráli až druhotnou, i když důležitou roli. Muži-učitelé zmiňovali svou úlohu při držení hranic ve výchově, v zažívání dobrodružství i v možnosti partnersky spolupracovat se ženami-učitelkami.

V péči o mladé muže a ženy dominují ženy. Ale to neznamená, že dětem nemáme systematicky zajišťovat péči mužů. Genderová balance je dobrá pro naše děti.

Liga otevřených mužů tímto zahajuje svůj dlouhodobý program: **Muži do škol**

Kontakt:

Mgr. Václav Šneberger, Liga otevřených mužů, vaclav.sneberger@ilom.cz, tel. 603 847 474

MUŽSKÁ KAJUTA č.1

Muž je dnes o dost blíže ženě a naopak.

Mým hrdinou byl vždy více filmový Vinnetou než Old Shatterhand. V oněch kultovních snímcích je Vinnetou zjemnělým mužem, nutno říci; má dlouhé vlasy a ozdobné oblečení, našlapuje opatrně jako panna a střílí jenom v nouzi nejvyšší. A přece nikdo nepochybuje o tom, že to je skutečný hrdina! Ani jako milovník není k zahození: jeho vztah k Rybaně je hluboký a vřelý a náčelník Apačů nemálo trpí, když se musí Rybana z politických důvodů provdat za jakéhosi bezvýznamného vojáka. Vědomí rodiny je u něj také nebývale silné, vzpomeňme zavraždění otce Inčučuny a sestry Nšoči a pronásledování vrahů. Avšak teprve

ideály politicko-filozofické jsou pro Vinnetoua nejdůležitější hnací silou: záchrana jeho lidu a země je mu nadevše drahá; neváhá položit život v boji proti nemilosrdnému běhu dějin.

Muži rozhodně potřebují ideály a postavy s kterými se mohou ztotožnit, jinak jejich duše chřadnou a kostnatí v pracovním procesu. Myslím, že to, co by mělo dnes dělat muže mužem je snaha dosáhnout vyššího cíle - harmonie sebe s celkem. Pokud člověk slouží jinému cíli, může být jeho život chápán jako směšný a malicherný. Navíc mužskost touto nenaplnitelnou touhou nijak neutrpí, naopak: potvrzuje se v akci. Touha po realizaci dobra, po aplikaci správnosti a uměřenosti na svět vnitřní i vnější je totiž tím nejsilnějším motivem k životu...

Jakožto současný muž považuji za svou samozřejmou povinnost uplatňovat své vrozené i získané vlastnosti v boji proti hlouposti a banalitě globální konzumní society všemi dostupnými zbraněmi: důvtipem, citem, vůlí a invencí. Takový je muž, jaké jsou jeho zbraně, takový by měl být muž ve mně. Vypadá to, že asi také brzy skončím pod koly offroadu dějin po vzoru velkého, ač smyšleného náčelníka. Ale ještě uvidíme!

Lukáš Neubert, kulturolog a básník na rodičovské „dovolené“

Kontakt pro potenciální autory: martin.jara@ilom.cz . Příspěvky budou zveřejněny jako seriál na webu LOMu.

KNIŽNÍ RECENZE LOMu

JAK A KDY MUŽ ZRAJE ...

Michal Vybíral

Per Pettersona: Jít krásť koně. Praha, Knižní klub 2007.

Sedím tu sám ve svém bytě uprostřed města, venku je mlha a já se probírám stránkami knihy, kterou jsem koupil své ženě k Vánocům. Hledám, který kousek z ní bych citoval v této krátké upoutávce. Ať mé oči zabrousí kamkoli, okamžitě jsem přenesen do norské drsné přírody (kterou hrdinovi právě teď dost závidím) a do světa pubertálního kluka nebo skoro sedmdesátiletého muže. A ať čtu jakoukoliv část, cítím se okamžitě vtažen do vnitřního děje. Je to jeden a tentýž muž – jen se střídají dvě časové roviny: léto roku 1948 a zima 1999/2000. Nepamatuji se, že by mi nějaká kniha tak citlivě, hluboce, s úctou k tajemství a zároveň jasně zprostředkovala pohled do prožívání muže a nahlížení do některých klíčových témat mužské (tedy i mojí) duše: vztah se svým otcem, jeho nacházení a ztrázení, boj a zároveň solidarita a přátelství mezi muži, první kontakty s ženami, mužská zranění, smrt, strach z osamocení a nacházení osvobozující samoty. A to vše uprostřed každodenních zdánlivě banálních činností a situací. Přece jen vybírám dvě ukázky. Jednou „pubertální“ letní a jednu „zralou“ podzimní...

„Teď nebo nikdy!“ Táta vyběhl před dům a začal tam nahatý tančit, ruce zdvižené, voda mu cákala na ramena. Vyběhl jsem za ním do cedícího deště, postavil jsem se vedle něj, skákal jsem a tancoval a zpíval Norsko v červené, bílé a modré a on začal taky zpívat, a než bys řekl švec, voda nám z těla spláchnula mýdlo a teplo vzala s sebou také, kůže se nám leskla a svítila jako dvěma tuleňům a na dotek jsme byli zřejmě stejně studení. „Mně je zima,“ volal jsem. „Mně taky,“ odpovídal táta, „ale ještě chvíli vydržíme!“

„Celý život jsem toužil žít sám na nějakém podobném místě. I v dobách, kdy jsem se měl dobře, a to bylo poměrně často. Pokud to mohu říct. Že to bylo poměrně často. Mě jsem v životě štěstí.Pustím kalhoty a znovu položím, kalhoty na polštář. Na tom snu bylo něco nedobrého. Víím, že na to půjdu, pokud budu chtít, mám k tomu nadání. Umím rekonstruovat, už jsem to zkoušel, ale nevím, jestli chci. Byl to erotický sen, mám je často, to jsem ipouštím, nejsou vyhrazené pouze pro teenagery. Vystupovala v něm Johnova matka, stejně jako ve snech z léta roku 1948, ale já v něm vypadal jako teď, v sedmašedesátí, po padesáti letech, a někde v pozadí, ve stínu, byl možná i táta, mám ten pocit, a rozbolí mě břícho, jakmile o ten sen zavádím. Asi ho budu muset zapomenout, nechat ho zapadnout a uložit k ostatním, kterých se nedokážu dotknout. Ten úsek života, kdy jsem sny neuměl k nim použít, je za mnou. Nebudu už nic mít, z stanu tady. Jestli to půjde. To je můj plán.“

NO, TA KNIŽKA UJDE ...

Jarda Matroň

P evzato a zkráceno z časopisu Aperio 2/2008.

Geoff Price: Dospívání kluků. Praha, Portál 2007.

Knížky moc nečtu. I když mě jima naši z nepochopitelného důvodu už vod třech tejdnu mýho života zásobujou. Vo vánocích sem dostal jednu vo sexu. Vod táty. Zase se tak debilně a chápavě usmíval. Fuj! Díky, rodičové! Chcete mě snad vodrovnat? Ale řek sem si, že se nedám.

No, nejdřív sem hlavně prohlížel. Něáký grafiti, řáký holky a taky péra v různym provedení. Hrklo ve mně, že se dozvim, že ho fakt mám malýho. Ale pak sem zjistil, že záleží, jak se na něj dívám. Taky se mi ulevilo, že když se mi postaví v autobuse, nejsem eště vadnej. A taky že nemám AIDS a můžu onanovat a nemusím se pořád mydlit mejdlem.

Chlast, cigára, drogy a tak, nic novýho. No ale některý rady tak úplně blbý nebyly. A druhá půlka knížky, která je vo dospělosti, mne poučila celkem festovně. Třeba to, že když nechci bejt „maminčin chlapec“ a chci „mít odpovědnost sám za sebe“, tak sem ou kej. Aby to taky věděli táta a máma! Některý poučný části trochu drhly, možná sem ale měl problém s těma vznešenejma slovy: úcta, vnímavost, nemoční (nebo emoční?) inteligence... Ale byl sem rád, že už víím, jak se vobčas cejtím: sklíčenej. Kde se píše i vo tom, jak sbalit holku. Nebo vo šikaně. Kdo jí, volové, nezná?

Eště sem neřek, co se mi na tý knížce nejvíc libilo. Hádejte! Fotky? Vobrázky? Ne. Dostaly mě ty krátký příběhy jinejch kluků. Třeba ten na straně 79, kde řákej týpek popisuje, jak se pořád srovnával s jinejma, a proto nebyl dost chlap. Až zjistil, že si nevěří. To je vono! Já si věřím. A protože si věřím, přiznám, že mám jednu větu z tý knihy napsanou na zdi u kompu: „Můžeš vybrat, jakým typem muže se chceš stát.“ Tak tahle věta mě vzala. Jestli to můžu říct, ale ta knížka je vo tom, že klidně můžu, tak vzala za koule. Fakt sem to tam cejtíl!

A co se mi nelíbilo? No, nevím. Snad že mi přišlo trochu divný, že tu knížku u nás dělaly samý ženský. Na úplně poslední stránce sou jejich jména. Vo to nic, ale nevím, jestli by chlap nazval ten závěrečnej přehled pojmu, snad to říkám správně, „slovníček“. Nebo jestli by nebyl ten použitěj českěj jazyk trochu víc frí. Kdo dneska říká „děvčata“? Ale ou kej, dámy. Dělalý ste, co ste mohly.

Dočet sem tu věc ve čtyři ráno. Spokojenej. Nažhavenej. I vděčne. Táto, trefa, fakt. Myslim to vážně a jednou ti to řeknu. A nepřeskočí mi zase, kurva, hlas! Podle sladkýho Amíka co to napsal amíka sou třináctej a devatenáctej rok sloupy a ty sloupy maj bejt silný. Tak jo, stojím na tom prvním.